

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No.2005/01/218

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroepschrift van [naam appellante], tegen een besluit van [naam examiner], examiner in de opleiding Nederlands Recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (verweerder). Met dit besluit werd op 30 juni 2004 het cijfer van appellante voor het tentamen Burgerlijk procesrecht en Faillissementsrecht (definitief) vastgesteld op "5".

I. LOOP VAN HET GEDING

Appellante heeft op 16 juni 2004 bezwaar gemaakt tegen de beoordeling van het tentamen Burgerlijk procesrecht en faillissementsrecht (verder te noemen tentamen) bij docent [naam docent]. Op 30 juni 2004 heeft appellante een definitieve afwijzing van verweerder ontvangen omtrent de gevraagde wijziging van de beoordeling.

Op 30 juni 2004 heeft appellante de examencommissie verzocht te bemiddelen door een bezwaarschrift in te dienen. Op 19 augustus 2004 heeft de examencommissie haar zienswijze kenbaar gemaakt. Daarop heeft appellante op 16 september 2004 beroep ingesteld.

Het beroep is niet tijdig ingediend, omdat de beroepstermijn was verstreken op 30 juli 2004. De termijnoverschrijding wordt echter versoontbaar geacht, omdat appellante tijdens de beroepstermijn een bezwaarschrift bij de examencommissie heeft ingediend.

De examencommissie heeft op het bezwaarschrift een bemiddelingspoging ondernomen, die min of meer vergelijkbaar is aan het bepaalde in artikel 9 van het Reglement van orde van het college. De voorzitter heeft, gelet op deze gang van zaken, besloten de poging om tot een minnelijke schikking te geraken achterwege te laten omdat hij deze kennelijk zinloos acht. Op 21 september 2004 is dit aan verweerder bericht. Van dit schrijven heeft appellante afschrift ontvangen.

Het beroep is behandeld ter zitting van het college van 3 december 2004, waarbij beide partijen in persoon zijn verschenen. Appellante werd daarbij bijgestaan door [naam].

II. FEITEN EN GESCHIL

Het door appellante afgelegde tentamen bevatte in opgave 19 een meerkeuzevraag, die luidde als volgt.
" Welk van de navolgende antwoorden is juist:

- A.Echtscheiding buiten de rechter om is in Nederland niet mogelijk;*
- B.Echtscheiding buiten de rechter om is in Nederland mogelijk via een omweg;*
- C.Het huwelijk staat slechts open voor mensen van verschillend geslacht; het geregistreerd partnerschap kan door mensen van hetzelfde geslacht worden gesloten;*
- D.Scheiding van tafel en bed wordt gerealiseerd door inschrijving van de beschikking in de registers van de burgerlijke stand van de huwelijksgemeente. "*

Partijen verschillen van mening over de juistheid van het normantwoord. Volgens de examiner is uit de context van de vier alternatieven duidelijk dat antwoord B het juiste antwoord is; buiten de context zou antwoord A letterlijk ook een juist antwoord zijn geweest. Appellante is daarentegen van mening dat antwoord A het enige geheel juiste antwoord is; antwoord B kan slechts als het juiste antwoord worden aangemerkt als het woord "echtscheiding" in de vraagstelling wordt begrepen als "beëindiging van het huwelijk", omdat de omzetting naar een geregistreerd partnerschap formeel weliswaar de beëindiging van het huwelijk oplevert,

maar echter geen echtscheiding is. Appellante is daarom van mening dat antwoord A het enige helemaal juiste antwoord is. Appellante heeft ter adstructie tevens het standpunt bijgevoegd van [naam] hoogleraar op het gebied van familierecht.

Verweerder is als gevolg van deze discussie tot de conclusie gekomen dat de vraagstelling niet optimaal was en heeft, met handhaving van zijn beoordeling, besloten tot wijziging van het grensteken. Het gevolg daarvan is dat de vraag niet wordt meegeteld voor het minimum aantal vragen dat goed moet zijn beoordeeld om een voldoende te halen. Degenen die antwoord B als juist hebben opgegeven, behouden het daarmee verkregen puntenaantal en genieten dus voordeel van hun door verweerder als enige juist beoordeelde antwoord. Verweerder is tot dit standpunt gekomen vanuit de gedachte dat achteraf gezien de vraagstelling niet geheel zuiver was en voorts dat de niet optimale vraagstelling alle deelnemers aan het tentamen op gelijke wijze heeft getroffen, ongeacht de uitkomst van het antwoord. Verweerder is desgevraagd van mening dat antwoord B het enige juiste antwoord is omdat de tentamenvraag moet worden beoordeeld vanuit het daarvoor gegeven onderwijs: vanuit het examenonderdeel procesrecht is niet primair gevraagd naar het besef van de juiste terminologie van het begrip echtscheiding, maar het was de bedoeling dat studenten het begrip flitsscheiding herkenden.

Appellante is het daar niet mee eens. Volgens haar raadsman is voor iedereen duidelijk dat antwoord C en D beide fout zijn, terwijl antwoord A of B beide goed zijn. Zelfs als je in het midden zou willen laten of antwoord A of antwoord B het meest juiste is, dienen volgens hem in elk geval aan zowel de studenten die antwoord A als aan hen die antwoord B hebben gegeven de punten voor de vraag te worden toegekend. Pas dan is sprake van volledige rechtsgelijkheid. De punten dienen uiteraard niet te worden toegekend aan de studenten die antwoord C of D hebben gegeven.

III. MOTIVERING.

Het college overweegt als volgt.

a. Het geschil tussen partijen betreft twee vragen. De eerste vraag betreft hoe te handelen, indien na het tentamen blijkt dat de opgegeven alternatieven bij een meerkeuzevraag tot verschil van inzicht

geleiden. De tweede vraag betreft de beoordeling van de opgegeven alternatieven.

b. Ingevolge artikel 7.12 lid 4 van de WHW kan de examencommissie “aan de examinatoren aanwijzingen geven met betrekking tot de beoordeling van degene die het tentamen aflegt en met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van het tentamen”.

Noch uit de overgelegde stukken, noch uit het verhandelde ter zitting is komen vast te staan dat de examencommissie gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid om de examinatoren richtlijnen te geven voor tentamens als het onderhavige. Ook partijen hebben zich niet op dergelijke regels beroepen. Er zijn dus geen richtlijnen voor het geval een vraag uit een tentamen met meerkeuzevragen achteraf niet optimaal blijkt te zijn geweest en daardoor niet op de regelmatige manier bij de beoordeling kan meetellen. Naar het oordeel van het college moet worden vastgesteld, dat als gevolg van het ontbreken van een dergelijke regeling de examinerator zelf de regels voor het door hem afgenomen tentamen heeft kunnen vaststellen. Deze regeling geldt tenzij deze in strijd is met het recht of op grond van de ~~bedeijling~~ ~~toepassing behoort~~ ~~blijven~~ ~~blijven~~.

De examinerator heeft in casu voor de puntentelling een regel vastgesteld die voor alle studenten gelijkelijk van toepassing is. Appellante is het met de regel niet eens en heeft een ander voorstel gedaan. Appellante heeft echter niet aannemelijk gemaakt dat de door de examinerator vastgesteld regeling zo onredelijk is dat deze buiten toepassing behoort te blijven. Derhalve kan dit onderdeel van ~~het~~ ~~college~~ ~~roep~~ van appellante niet

c. Gelet op de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is voorts duidelijk geworden dat partijen verschillen van inzicht of antwoord A of antwoord B als enig juist antwoord moet worden aangemerkt. Partijen hebben geen verschil van inzicht over de beantwoording van de alternatieven C en D: deze alternatieven worden door beide partijen onjuist bevonden. Verder heeft verweerder toegegeven dat antwoord A een goed antwoord kan zijn, daargelaten of alternatief A of B dan nog ~~het meest juist~~ ~~zijn~~. Dit hangt volgens verweerder van de omstandigheden of de context af.

Naar het oordeel van het college moet dit er toe leiden dat de student die antwoord A als het juiste antwoord heeft gegeven, in dezelfde positie moet worden gebracht als de student die antwoord B als juiste antwoord heeft gegeven. Dat betekent dus ook dat de puntentoekenning voor deze vraag aan hen ~~gelijk~~ ~~moet~~ ~~zijn~~.

IV. UITSPRAAK

Het college

1. verklaart het beroep ongegrond voor zover gericht tegen de algemene regeling voor de puntentelling en gegrond voor zover gericht tegen de ongelijke behandeling van studenten die in vraag 19 alternatief a of b hebben gegeven,
2. vernietigt voor het overige het besluit van de examinator en
3. bepaalt dat binnen een termijn van veertien dagen na toezending van de uitspraak een nieuw besluit moet worden genomen.

Aldus gedaan op 11 januari 2005 door mr. H.T. van der Meer, voorzitter, dr. J. Bulthuis en prof. dr. I. van der Waal,

en ondertekend door voorzitter en secretaris

Was getekend,

Mr. H.T. van der Meer
voorzitter,

mr. M.A. Daniëls,
secretaris.